

Bussikorttilataukset 1.4.2014 jälkeen

Tiina Lepistö
Jari Paasikivi

8.4.2013

Sisältö

- 1. Bussikorttilatauksen tekniset vaihtoehdot 1.7.2014 jälkeen (suunnitellut)**
- 2. Korttien latauksen pisteet, periaatteet ja kustannukset**
- 3. Kuntakohtaiset korttilatauspisteet, esitys**
- 4. Yhteenveto myyntitoimintojen kokonaiskustannuksista ja sen vertailu nykytilaan**
- 5. Jatkotoimenpiteet**

1. Bussikorttilatauksen tekniset vaihtoehdot 1.7.2014 jälkeen (suunnitellut)

1. Joukkoliikenteen palvelutoimisto (Kauppatori)

2. Kuntien muut toimipisteet, esim. kirjastot

3. Kolmansien osapuolten myyntipisteet

- Myyntipisteessä käytössä web-sovellus tai
- Myyntitoiminnot integroitu osaksi myyntipisteen normaalia myynti-/kassajärjestelmää

4. Internet myynti

5. Lippuautomaatit

- Kevyt automaatti vain matkakorttien lataukseen ja paperisten kertalippujen hankintaan tai
- Raskas automaatti, jossa laajempi tuotevalikoima

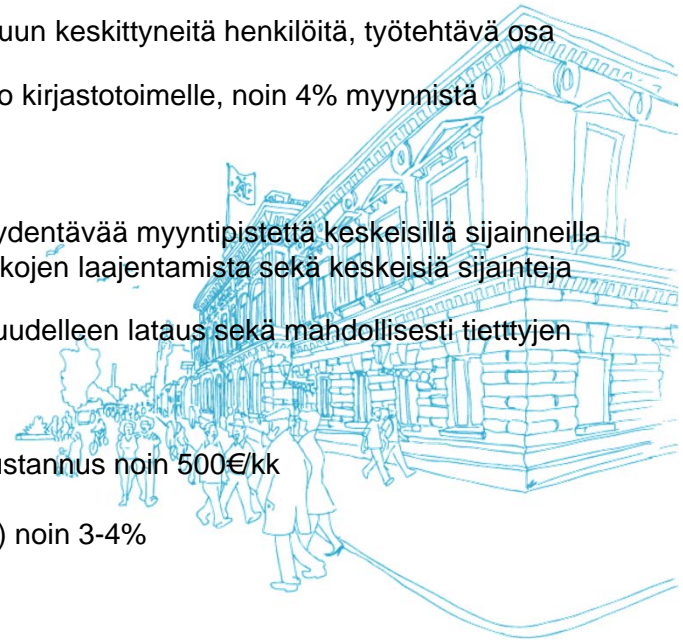
2. Korttien latauksen pisteet, periaatteet ja kustannukset

- **Palvelutoimisto ja kuntien muut myyntipisteet**

- Muodostavat asiakaspalvelun ytimen ja myyntiverkoston perustan
  - Tavoitteena, että jokaisessa kunnassa vähintään 1 oma myyntipiste
- Näissä pisteissä onnistuu sekä uusien korttien hankinta että tuotteiden uudelleen lataus
- Myyntikanavan kustannus muodostuu:
  - Tietojärjestelmät
    - Alkukustannus noin 50.000€, jonka lisäksi jatkuva kustannus noin 500€/kk
  - Henkilötyö ja tilakustannukset:
    - Tku Palvelutoimistossa noin 10hlö kokonaisvahvuus, toiminnolle vuokrattu omat toimitilat kauppatorin reunasta, kustannus noin 11.500€/kk
    - Muut pisteet, ei vain joukkoliikenteen myyntiin/palveluun keskittyneitä henkilöitä, työtehtävä osa esim. kirjastonhoitajan kokonaistyötä
      - Turussa maksettu myynnistä sisäinen provisio kirjastotoimelle, noin 4% myynnistä

- **3. osapuolten myyntipisteet**

- Muodostavat myyntiä täydentävän verkoston
  - Tavoitteena voisi olla, että ympäristökunnissa olisi 1 tai 2 täydentävää myyntipistettä keskeisillä sijainneilla
  - Täydentävillä myyntipisteillä tavoitellaan erityisesti palveluaikojen laajentamista sekä keskeisiä sijainteja joukkoliikenne palveluiden hankinnassa
- Näissä pisteissä onnistuu lähtökohtaisesti vain korttien/tuotteiden uudelleen lataus sekä mahdollisesti tiettyjen kertatuotteiden myynti
- Myyntikanavan kustannukset:
  - Tietojärjestelmät
    - Alkukustannus noin 50.000€, jonka lisäksi jatkuva kustannus noin 500€/kk
  - Myyntiprovisio
    - Arvioitu (jotka ovat myös muualla toteutuneita tasoja) noin 3-4%

2. Korttien latauksen pisteet, periaatteet ja kustannukset

• Nettilataukset

- Tähän myyntikanavaan kannustetaan asiakkaita myös hinnan alennuksin
- Myyntikanavan kustannus muodostuu
  - Internet palvelusta
    - Alkukustannus noin 100.000€ ja jatkuva kustannus noin 1%/kk hankintahinnasta
  - Pankkien ottamista palvelumaksuista verkkomaksamisessa, noin 20-50 centtiä per tapahtumakerta
  - Myyntikanavan kokonaiskustannus noin 2%

• Lippuautomaatit

- Myyntiverkostoa täydentävä myyntipiste paikoissa, joissa merkittävää kysyntäpotentiaalia, esim. Kauppatori
- Myyntikanavan kustannus muodostuu
  - Tietojärjestelmät ja laitteet
    - Kevyen automaatin hankintahinta noin 10.000 - 15.000€
    - Raskaan automaatin hankintahinta noin 25.000 - 35.000€
    - Ylläpitokustannus kevyessä automaatissa noin 100€/kk per automaatti, raskaassa automaatissa kustannus on vähintään kaksinkertainen, jonka lisäksi siinä tulee kustannuksia rahan käsittelystä ja automaatin tyhjentämisestä
    - Lisäksi voi tulla kustannusta asennuksista, sähköistä tai automaatin sijoituspaikan vuokrasta

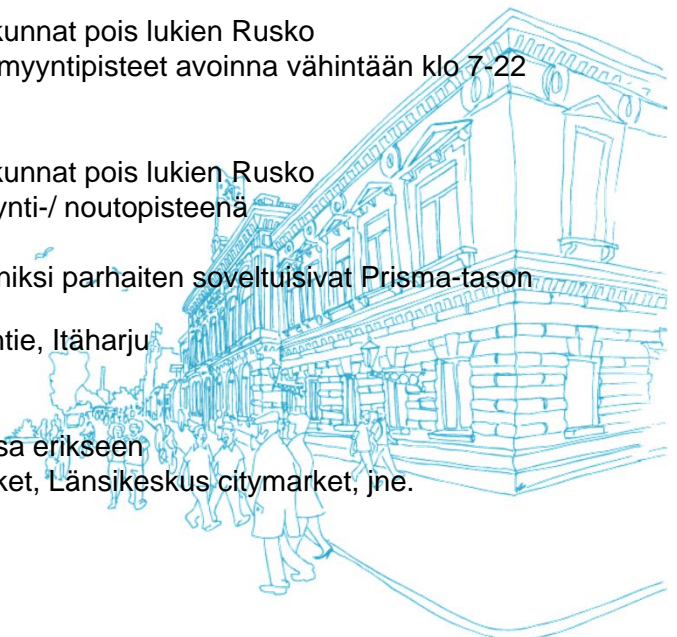
2. Korttien latauksen pisteet, periaatteet ja kustannukset

- **Ulkoisten kumppanien valinnan periaatteet:**

- Kumppanuushankinnassa suositaan ketjuratkaisuja, yksittäisten myyntipisteiden sijaan
  - Pyritään kuitenkin siihen, että voidaan vaikuttaa siihen, tapahtuuko myyntiä kaikissa ketjun pisteissä vain valituissa pisteissä
    - Case: R-Kioski turun joukkoliikenteen palvelupisteen seinänaapurina
  - Yksittäisillä myyntipistesopimuksilla varmennetaan maantieteellinen kattavuus
- Myyntipaikoissa, joissa merkittävää myyntipotentialia, harkitaan automaattia ulkoisen myyntikumppanin sijaan

- **Potentiaaliset kumppanit:**

- Suomen lähikauppa Oy (Siwa ja Valintatalo)
  - Ketjulla noin 30 myyntipistettä alueella, jotka kattavat kaikki kunnat pois lukien Rusko
  - Ketjun myyntipisteissä kattava aukioloaika läpi ketjun, useat myyntipisteet avoinna vähintään klo 7-22
  - Ketju toimii jo nyt Matkahuollon tuotteiden myyntipisteinä
- R-Kioski
  - Ketjulla noin 25 myyntipistettä alueella, jotka kattavat kaikki kunnat pois lukien Rusko
  - Ketju toimii jo nyt sekä Matkahuollon että VR:n tuotteidenmyynti-/ noutopisteinä
- SOK
  - Ketjulla laaja verkosto myyntipisteitä alueella, mutta kumppaniksi parhaiten soveltuisivat Prisma-tason myyntipisteet, koska näissä eriytetty asiakaspalvelupiste
  - Prismoja: Mylly, Piispanristi, Länsikeskus, Vanha Tampereentie, Itäharju
- K-kaupat
  - Ei ketjutasoisia ratkaisuja kumppanuuksissa
  - Jälleenmyyntisopimukset tulisi tehdä kunkin kauppiaan kanssa erikseen
  - Potentiaalisia myyntipisteitä kuitenkin esim: Kupittaa Citymarket, Länsikeskus citymarket, jne.
- Erilliset yksittäiset myyntipaikat
  - Mahdollinen kumppani Ruskolla
  - Maantieteelliset katvealueet muissa kaupungeissa

TURKU 3. Kunta: Turku

- **Katettavana noin 9 ala-aluetta**
- **Kunnan omat myyntipisteet:**
  - Joukkoliikenteen palvelupiste
  - Kirjastot:
    - Pääkirjasto
    - Sivukirjastot
  - Sivukirjastojen peitto / aukioloaikojen suppeus tuovat tarpeen ulkoiselle kumppanille muutamilla ydinalueilla
  - Lisäksi esim. kauppatori ja keskusta-alue tarvitsevat tukevia myyntipisteitä

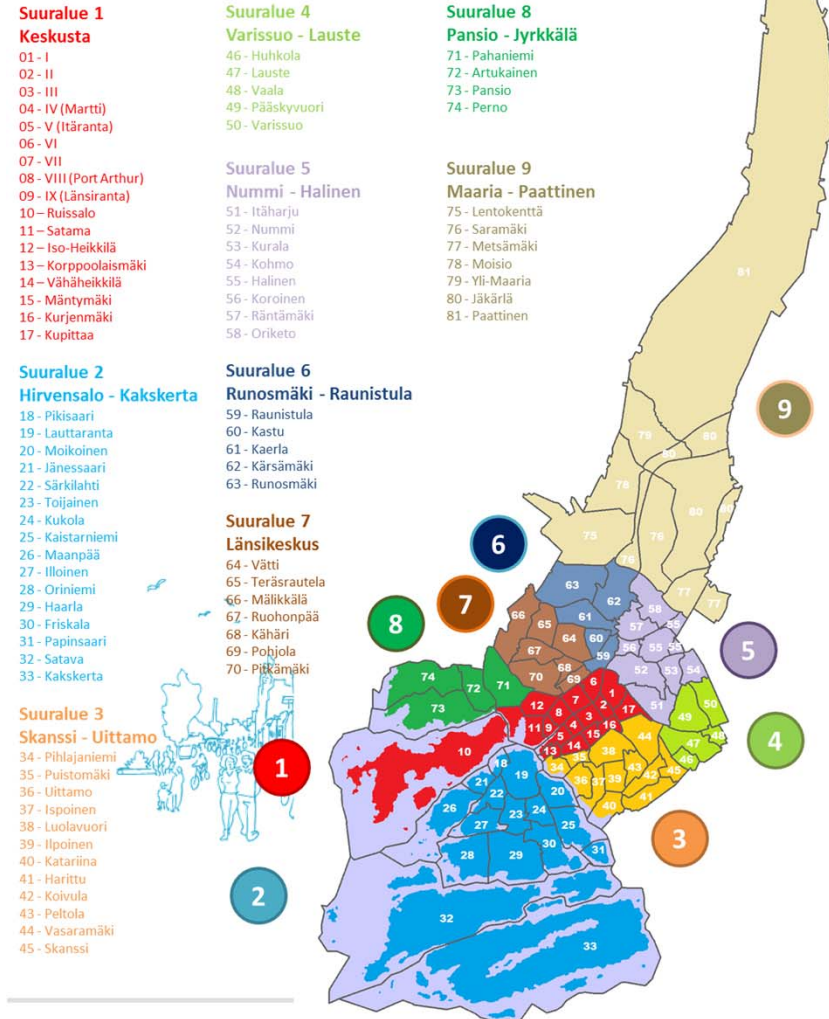
Pääkirjasto	
<u>Linnankatu 2</u>	ma-pe 9-20 la 10-16 su 12-18
Lähikirjastot	
<u>Hirvensalon kirjasto</u> Wäinö Aaltosen koulutie 1-5 20900 TURKU	ma, to 13-19 ti, ke, pe 10-16
<u>Ilpoisten kirjasto</u> Lauklähteenkatu 13 20740 TURKU	ma 13-19 ti-ke 10-19 to-pe 10-16
<u>Jyrkkälän kirjasto</u> Nuorisotalonkuja 2 20210 TURKU	ma, to 13-19 ke 10-16
<u>Lausteen kirjasto</u> Raadinkatu 7 20750 TURKU	ma, to 13-19 ke, pe 10-16
<u>Maarian kirjasto</u> Arkeologinkatu 5 20460 TURKU	ma, ke 13-19 ti, to, pe 10-16
<u>Moision kirjasto</u> Moision koulutie 2 20400 TURKU	ti 10-16
<u>Nummen kirjasto</u> Töykkälänkatu 22 20540 TURKU	ma-to 10-19 pe 10-16
<u>Paattisten kirjasto</u> Toffinkuja 2 21330 PAATTINEN	ti 13-19 to, pe 10-16
<u>Pansion kirjasto</u> Pernontie 29 20240 TURKU	ma, ke 13-19 ti, to, pe 10-16
<u>Runosmäen kirjasto</u> Piiparinpolku 19 20360 TURKU	ma-to 10-19 pe 10-16
<u>Skanssi, Monitori</u> Yhteispalvelupiste Skanssinkatu 10 20730 TURKU	ma-ke 11-18 to 12-19 pe 11-17 Kirjastonhoitaja tavattavissa pääsääntöisesti torstaisin.
<u>Varissuon kirjasto</u> Nisse Kavon katu 3 20610 TURKU	ma-to 10-19 pe 10-16
<u>Vasaramäen kirjasto</u> Lehmustie 7 b 20720 TURKU	ma 13-19 ti, ke 10-16

• Potentiaaliset ulkoiset kumppanit

- Keskusta:
  - Stockmann ja Wiklund kattavat perustarpeen
  - Kauppatorille soveltuisi hyvin kevyt lippuautomaatti täydentämään palveluaikoja ja ruuhkahuippuja palvelutoimistossa
    - Tarvitaan todennäköisesti vähintään 2 automaattilaitetta
  - Sivoja kattavasti koko keskusta-alueella (sijoittuvat hyvin hieman etäämmälle kauppatorista), tämä haluttaessa hyvä mahdollisuus
    - Joukkoliikenteen näkökulmasta Lähikaupan liikkeiden sijoittuminen parempi kuin R-Kioskien
- Skanssi – Uittamo
  - Kirjastot ja Skanssi monitori kattavat hyvin
  - Alueella Siwa
  - Kupittaa Citymarket täydentäisi palvelua
    - Jälleenmyyntisopimus tai automaatti
- Varissuo – Lauste - Pääskyyvuori
  - Kirjastot kattavat hyvin
  - Täydentävä palvelu kevyellä automaatilla Itäkeskuksessa
  - Lisäksi mahdollinen Siwa Lausteella ja Itäharjun Prisma
- Nummi – Halinen
  - Nummi kirjasto hyvin avoinna
  - Halisissa ei kunnan omia myyntipisteitä
  - Halisissa ja Nummella Siwat jolla saataisiin hyvä palvelun kattavuus
  - Lisäksi Vanhan Tampereen tien Prisma voisi täydentää palvelua
- Runosmäki – Raunistula
  - Runosmäen kirjasto palvelee hyvin
  - Raunistulassa ei omia palveluita
  - Raunistulassa, Kaerlassa ja Kärsämäessä Siwat palvelisivat hyvin, lisäksi Vanhan Tampereentien Prisma voisi täydentää palvelua
  - Runosmäessä R-Kioski täydentäisi hyvin paikallista palvelua

Turun suuralueet ja kaupunginosat

TURKU 3. Kunta: Turku

Ei julkinen

• Potentiaaliset ulkoiset kumppanit

- Länsikeskus
  - Ei omia palvelupisteitä
  - Länsikeskus keskellä aluetta
    - Citymarket: Jälleenmyyntisopimus tai automaatti
    - Prisma: Jälleenmyyntisopimus
  - Suikkilan Valintatalo voisi täydentää palvelua
- Pansio – Jyrkkälä
  - Kirjastot sekä Pansiossa että Jyrkkälässä
  - Siwat Pansiossa ja Pernossa täydentäisivät palvelua
- Hirvensalo – Kaksikerta
  - Täydentävä tarjonta voisi olla Hirvensalon Valintalo
    - Alueella myös R-Kioski, mutta Valintatalon aukioloaika parempi
  - Mahdollisesti K-Supermarket Haarlassa voisi täydentää tarjontaa
- Maaria – Paattinen
  - Paattisilla ja Maariassa kirjastot
  - Ei täydentävää tarjontaa

Turun suuralueet ja kaupunginosat

Suuralue 1

Keskusta

01 - I
02 - II
03 - III
04 - IV (Martti)
05 - V (Itäranta)
06 - VI
07 - VII
08 - VIII (Port Arthur)
09 - IX (Länsiranta)
10 - Ruissalo
11 - Satama
12 - Iso-Heikkilä
13 - Korppoolaismäki
14 - Vähäheikkilä
15 - Mäntymäki
16 - Kurjenmäki
17 - Kupittaa

Suuralue 2

Hirvensalo - Kaksikerta

18 - Pikisaari
19 - Lauttaranta
20 - Moikoinen
21 - Jänessaari
22 - Särkilahdi
23 - Toijainen
24 - Kukola
25 - Kaistarniemi
26 - Maanpää
27 - Illoinen
28 - Oriniemi
29 - Haarla
30 - Friskala
31 - Papinsaari
32 - Satava
33 - Kaksikerta

Suuralue 3

Skanssi - Uittamo

34 - Pihlajaniemi
35 - Puistomäki
36 - Uittamo
37 - Ispoinen
38 - Luolavuori
39 - Ilpoinen
40 - Katarina
41 - Harittu
42 - Koivula
43 - Peltola
44 - Vasaramäki
45 - Skanssi

Suuralue 4

Varissuo - Lauste

46 - Huhkola
47 - Lauste
48 - Vaala
49 - Pääskyyvuori
50 - Varissuo

Suuralue 5

Nummi - Halinen

51 - Itäharju
52 - Nummi
53 - Kurala
54 - Kohmo
55 - Halinen
56 - Koroinen
57 - Röntämäki
58 - Oriketo

Suuralue 6

Runosmäki - Raunistula

59 - Raunistula
60 - Kastu
61 - Kaerla
62 - Kärsämäki
63 - Runosmäki

Suuralue 7

Länsikeskus

64 - Väitti
65 - Teräsrautela
66 - Mälikkälä
67 - Ruohonpää
68 - Kähäri
69 - Pohjola
70 - Pitkämäki

Suuralue 8

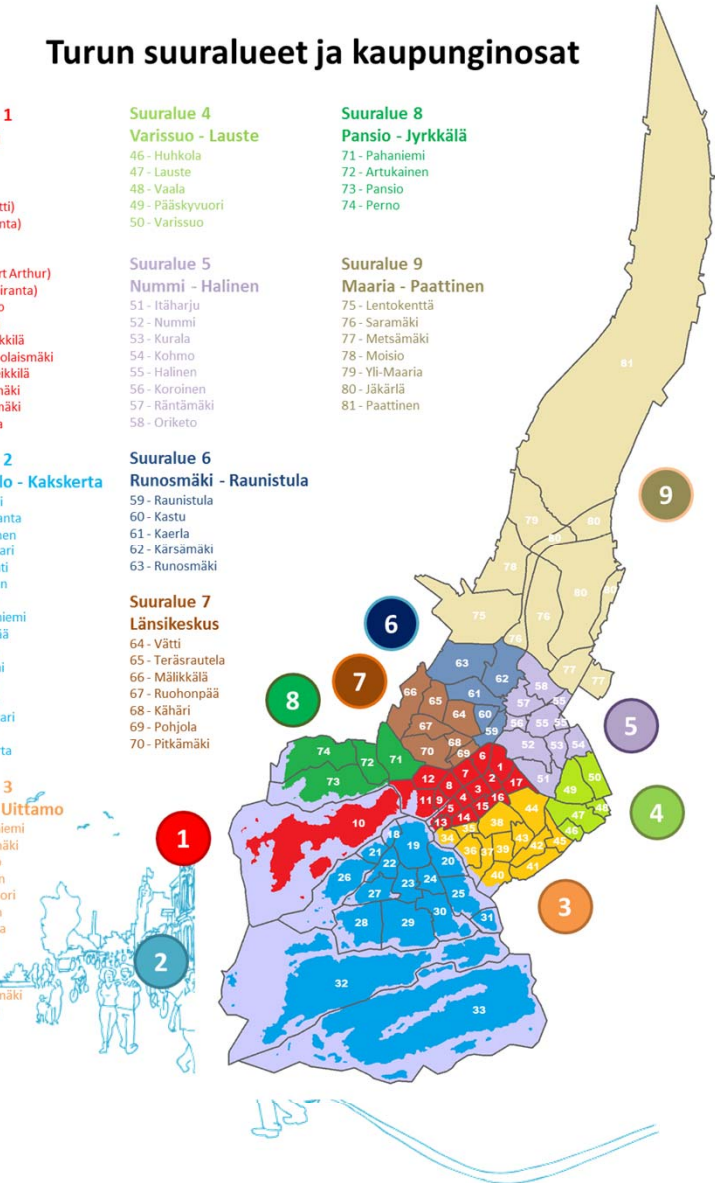
Pansio - Jyrkkälä

71 - Pahanieniemi
72 - Artukainen
73 - Pansio
74 - Perno

Suuralue 9

Maaria - Paattinen

75 - Lentokenttä
76 - Saramäki
77 - Metsämäki
78 - Moisio
79 - Yli-Maaria
80 - Jäkärä
81 - Paattinen

3. Kunta: Kaarina

Omat palvelupisteet:

- Kaarinan yhteispalvelupiste ja kirjasto
- Piikkiön kirjasto
- Lisäksi mahdollisuus palveluun Littoisten kirjasto
  - Suppea aukioloaika

Ulkoiset palvelupisteet:

- **Siwa tai R-Kioski Kaarinan keskustassa ja Piikkiössä**
  - Siwa aukioloaika laajempi
- **Piispanristi Prisma**
- **Littoinen Valintatalo**

3. Kunta: Lieto

Omat palvelupisteet:

- Kunnan kirjasto keskustassa
- Ilmarisissa koulukirjasto voisi täydentää palvelua

Ulkoiset palvelupisteet:

- **Siwa tai R-Kioski Liedon keskustassa**
  - Siwa aukioloaika laajempi

3. Kunta: Naantali

Omat palvelupisteet:

- Kunnan kirjasto keskustassa
- Rymättylän ja Merimaskun kirjastot
- Mahdollisuus myös Velkua ja Suopelto kirjastot

Ulkoiset palvelupisteet:

- **Valintatalo tai R-Kioski Naantalin keskustassa**
  - Valintatalo aukioloaika laajempi
- **Siwa Rymättylässä**

3. Kunta: Raisio

Omat palvelupisteet:

- Kunnan kirjasto ja yhteispalvelupiste koulukeskuksen lähellä

Ulkoiset palvelupisteet:

- R-Kioski keskustassa
- Valintatalo Toravuoressa ja Siwa Ihalassa
- Myllyn Prisma täydentää tarjontaa, vaihtoehtoisesti tänne voisi asentaa myyntiautomaatin

3. Kunta: Rusko

Omat palvelupisteet:

- Kunnan pääkirjasto keskustassa sekä Vahdon kirjasto Vahdon keskustassa

Ulkoiset palvelupisteet:

- Ulkoisen kumppanin haussa täytyy tehdä erillISRatkaisu
- S-market kunnan keskustassa voisi toimia myyntipisteenä tai sitten jokin paikallinen kioskiyrittäjä

4. Yhteenveto myyntitoimintojen kustannuksista ja vertailu nykytilaan Ei julkinen

- **Nykytila:**

- Palvelutoimiston henkilöstökustannus noin 25.000€/kk ja vuokra noin 11.500€/kk
- Internet myynnin kustannukset, noin 2.500€/kk
- Provisio 3. osapuolille (kaupungin omat muut osastot), noin 200€/kk
- Provisio 3. osapuolille (Wiklund ja Stockmann), noin 1000€/kk

- **Nykytilan kokonaiskustannukset myyntitoiminnoista:**

- **Kokonaiskustannus myyntitoiminnoista ilman tietojärjestelmien investointi ja käyttökustannuksia on noin 40.000€/kk**

- **Uusi tilanne:**

- Tietojärjestelmäkustannuksiin matkakorttien lataus busseissa ei vaikuta suoraan, ellei rakenneta jotain kokonaan uusia ratkaisuja tai myyntiverkosto ole merkittävästi muusta tilanteesta poikkeava
  - Laskelmassa huomioitu nyt vain automaattimyyntikanavan perustamiskustannus
- Palvelutoimiston henkilöstö- ja vuorakustannusten oletetaan pysyvän ennallaan
  - Kokonaiskortti/ -tuote myynnistä, osuus noin 25%
- Kuntien omien myyntipisteiden palvelupalkkio (provisio)
  - Kuntien omien myyntipisteiden (pl. Joukkoliikenteen palvelutoimisto) osuus olisi noin 10% kokonaisymyynnistä eli noin 100.000€/kk, josta provisosuunnitellaan kunnan muille sektoreille olisi koko alueella noin 4.000€/kk, tästä Turun osuus olisi noin 75%
- Internet myynnin kustannukset noin 10.000€/kk
  - Myyntiosuus noin 35% lataustapahtumista
- Lippuautomaatit:
  - Automaatteja sijoitettaisiin Kauppatorille ja isompiin liikekeskuksiin
  - Myynti voisi olla noin 5% kokonaisymyynnistä ja laitteiden kokonaismäärä olisi noin 10
  - Laitekannan poisto ja käyttökustannus noin 2.500 – 3.000€/kk
- Ulkoiset myyntikanavat:
  - Ulkoiset myyntikanavien osuus myynnistä olisi noin 25-30%, jolloin myyntipalkkioiden osuus olisi noin 10.000€/kk

- **Uuden tilanteen kokonaiskustannukset myyntitoiminnoista:**

- **Kokonaiskustannus myyntitoiminnoista ilman tietojärjestelmien investointi ja käyttökustannusta on noin 63.000€/kk**

HUOM! Uudessa tilanteessa laskettu kustannus koko viranomaisalueelle!

1. Markkinointi ja viestintä

- Markkinoinnin ja viestinnän kokonaissuunnitelma ja toimenpideohjelma
  - Internet ja muihin haluttuihin kanaviin ohjaaminen jo ennalta,
    - esim. arvokorttilatausten edistäminen internetissä (mallia: osta internetistä 20€ ja saat arvoa 21€) tai mahdollinen linja-autolatausten lisämaksu, esim. 2€/lataus
    - Kampanjointi internet myynnin edistämiseksi sekä internet palvelutarjonnan laajentaminen järjestelmänuudistuksen yhteydessä
  - Kirjastotoimen kanssa asioiden yhteismarkkinointi

2. Kumppanuusneuvottelujen aloittaminen eri toimijoiden kanssa

- Mahdolliset ketjukohtaiset ratkaisut sekä täydentävät myyntipistekohtaiset sopimukset

3. Turun kirjastotoimen kanssa tiiviimmän myynti- ja markkinointiyhteistyön aloittaminen jo v.2013 aikana sekä laajentaminen koskemaan koko aluetta v.2014.

- Turun kaupungin alueella uusia ”omia” myyntipisteitä voidaan perustaa jo ennen seudullisen liikenteen alkua ja järjestelmämuutoksia

4. Teknisten ratkaisujen määrittely ja toteutus osana maksu- ja informaatiojärjestelmien uudistusta

5. Myyjien koulutuksen suunnittelu ja ajoitus yhteistyössä maksu- ja informaatiojärjestelmä hankkeen kanssa

